EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

EUROSYSTEM

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 7 lutego 2014 r.

w sprawie danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej

(CON/2014/11)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 13 stycznia 2014 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Ministra Finansów Rzeczpospolitej Polskiej o wydanie opinii w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu, szczegółowego zakresu i terminów przekazywania do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa (zwanego dalej „projektem rozporządzenia").

Kompetencja EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz trzeciego, czwartego i szóstego tiret art. 2 ust. 1 oraz art. 2 ust. 2 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych[1], z uwagi na to, że projekt rozporządzenia dotyczy Narodowego Banku Polskiego (NBP), tworzenia i upowszechniania systemów walutowych, finansowych, bankowych, płatności oraz statystyk bilansów płatniczych, zasad odnoszących się do instytucji finansowych w zakresie, w jakim wywierają one istotny wpływ na stabilność instytucji i rynków finansowych, jak również instrumentów polityki pieniężnej. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Założenia projektu rozporządzenia

1.1 Projekt rozporządzenia zastąpi rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu, szczegółowego zakresu i terminów przekazywania do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa[2] (zwanego dalej „zastępowanym rozporządzeniem").

1.2 Podstawę wydania projektu rozporządzenia stanowi art. 23 ust. 2c ustawy o Narodowym Banku Polskim[3], który upoważnia Ministra Finansów do nałożenia na podmioty inne niż banki, uznane na podstawie ich pozycji i udziału w rynku finansowym za wystarczająco istotne, obowiązku przekazywania danych wykorzystywanych m.in. na potrzeby polityki pieniężnej oraz statystyki

1 Dz.U. L 189 z 03.07.1998, s. 42.

2 Dz. U. z 2009 r. Nr 221, poz. 1740.

3 Dz. U. z 2013 r., poz. 908.

pieniężnej. Zgodnie z zastępowanym rozporządzeniem takie wymogi sprawozdawcze obowiązują obecnie fundusze inwestycyjne. Projekt rozporządzenia: a) zastępuje przepisy dotyczące wymogów sprawozdawczych funduszy inwestycyjnych; b) nakłada wymogi sprawozdawcze także na spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, m.in. ze względu na to, że spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe podlegają obecnie wymogom w zakresie rezerwy obowiązkowej NBP[4]; oraz c) określa sposób przekazywania Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej przez poszczególne spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe danych dotyczących rezerwy obowiązkowej oraz przekazywania NBP przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową danych zagregowanych. Dane te zostaną wykorzystane przez NBP w celu zweryfikowania poprawności naliczania przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową rezerwy obowiązkowej w ujęciu skonsolidowanym[5].

2. Właściwy termin zasięgnięcia opinii EBC

EBC podkreślał w kilku opiniach, że „nawet w wyjątkowo nagłych przypadkach organy krajowe nie są zwolnione z obowiązku zasięgania opinii EBC i zapewnienia wystarczającego czasu na wzięcie jej treści pod uwagę, zgodnie z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu". EBC otrzymał wniosek o wydanie opinii w sprawie projektu rozporządzenia bardzo krótko przed wejściem w życie przepisów, które uruchamiają wskazany powyżej obowiązek sprawozdawczy spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, oraz przed planowanym wejściem w życie projektu rozporządzenia. EBC doceniłby, gdyby w przyszłości organ wnoszący o wydanie opinii zwracał się do EBC z takim wnioskiem na wcześniejszym etapie w celu zapewnienia wystarczającego czasu na wzięcie jej treści pod uwagę zgodnie z decyzją Rady 98/415/WE.

3. Uwagi szczegółowe

3.1 W opiniach dotyczących ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych EBC był zwolennikiem włączenia spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do systemu rezerwy obowiązkowej NBP[6]. EBC przyjmuje z zadowoleniem zrealizowanie takiego włączenia oraz nałożenie na podstawie projektu rozporządzenia na spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe związanych z tym wymogów sprawozdawczych[7]. Mając na uwadze dotychczasowe umowne uregulowanie wymogów

4 Zob. art. 12 ust. 2 oraz art. 38-41 ustawy o Narodowym Banku Polskim w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 stycznia 2014 r., nadanym przez art. 83 i 93 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo kredytowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 855).

5 Zgodnie z art. 38 ust. 5 ustawy o Narodowym Banku Polskim spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe utrzymują rezerwy obowiązkowe w Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej (podmiocie, w którym zrzeszają się wszystkie spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe), a Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa utrzymuje swoje rezerwy oraz skonsolidowane rezerwy obowiązkowe spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych na centralnym rachunku prowadzonym dla niej przez NBP.

6 Zob. pkt 2.1-2.5 opinii CON/2009/60 oraz pkt 2.1 opinii CON/2013/5. Wszystkie opinie EBC są publikowane na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

7 Zob. formularze sprawozdawcze PD001-PD003 w załączniku 2 do projektu rozporządzenia.

sprawozdawczych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych na potrzeby statystyki pieniężnej, EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wymogi sprawozdawcze zostały doprecyzowane poprzez zastąpienie ustaleń umownych przepisami prawa[8].

3.2 EBC rozumie, że w przeciwieństwie do wymogów sprawozdawczych banków, które zostały określone w akcie prawnym NBP, wymogi sprawozdawcze instytucji finansowych innych niż banki, ze względu na ograniczenie uprawnień prawodawczych NBP[9], zostały określone w rozporządzeniu ministra[10]. EBC przyjmuje z zadowoleniem deklarację polskich organów, zgodnie z którą projekt rozporządzenia zmierza do osiągniecia spójności między dwoma systemami sprawozdawczymi, jak również ich dostosowanie do rozwoju ram sprawozdawczych ESBC w kontekście przyszłego uczestnictwa NBP w Eurosystemie[11].

3.3 EBC zauważa w tym kontekście, że ramy sprawozdawcze ESBC dla instytucji niebędących bankami podlegają obecnie zmianom, które z dniem 1 stycznia 2015 r. obejmą: a) zastąpienie wymogów sprawozdawczych nałożonych obecnie na fundusze inwestycyjne na podstawie rozporządzenia EBC/2007/8 z dnia 27 lipca 2007 r. dotyczącego danych statystycznych w zakresie aktywów i zobowiązań funduszy inwestycyjnych[12] niedawno uchwalonym rozporządzeniem EBC/2013/38 z dnia 18 października 2013 r. dotyczącym danych statystycznych w zakresie aktywów i zobowiązań funduszy inwestycyjnych[13]; oraz b) zastąpienie wymogów sprawozdawczych nałożonych obecnie na podmioty sekurytyzacyjne na podstawie rozporządzenia EBC/2008/30 z dnia 19 grudnia 2008 r. dotyczącego danych statystycznych w zakresie aktywów i pasywów podmiotów sekurytyzacyjnych[14] rozporządzeniem EBC/2013/40 z dnia 18 października 2013 r. w sprawie danych statystycznych w zakresie aktywów i pasywów podmiotów sekurytyzacyjnych[15]. EBC zachęca polskie organy do stosownego uwzględnienia wpływu tych zmian na projekt rozporządzenia.

3.4 EBC zauważa, że wskazany powyżej art. 23 ust. 2c ustawy o Narodowym Banku Polskim, na podstawie którego zostanie wydany projekt rozporządzenia, może zostać zmieniony jako element innej inicjatywy ustawodawczej[16] poprzez dodanie do listy celów, dla których NBP może korzystać z informacji dostarczonych przez fundusze inwestycyjne i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, „analizy zmierzającej do zmniejszenia ryzyka systemowego". Może zaistnieć

---

8 Zob. formularze sprawozdawcze PD004-PD006 w załączniku 2 do projektu rozporządzenia.

9 Zob. uchwała Zarządu NBP nr 53/2011 z dnia 22 września 2011 r. w sprawie w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego (opublikowana w Dzienniku Urzędowym NBP z 2011 r. Nr 14, poz. 15).

10 Zob. art. 23 ust. 4 ustawy o Narodowym Banku Polskim w brzmieniu wynikającym z pkt 3 orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 25/99 (Dz. U. z 2000 r. Nr 53, poz. 648).

11 Zob. str. 1 i 4 uzasadnienia projektu zastępowanego rozporządzenia. Zob. także pkt 2 i 3 opinii CON/2008/53.

12 Dz.U. L 211 z 11.08.2007, s. 8.

13 Dz.U. L 297 z 07.11.2013, s. 73.

14 Dz.U. L 15 z 20.01.2009, s. 1.

15 Dz.U. L 297 z 07.11.2013, s. 107.

16 Zob. art. 57 ust. 2 projektu ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad krajowym systemem finansowym.

konieczność odzwierciedlenie tego dodatkowego celu makroostrożnościowego w zakresie wymogów sprawozdawczych wskazanych w załącznikach do projektu rozporządzenia.

Niniejsza opinia zostanie opublikowana na stronach internetowych EBC.

Sporządzono we Frankfurcie na Menem dnia 7 lutego 2014 r.

[podpis]

Prezes EBC

Mario DRAGHI